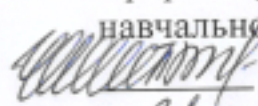

Київський національний університету театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

 Інга Чхатарашвілі-Петраш
« 31 » 08 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

Рівня вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Галузі знань	<u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u>
Спеціальності	<u>В1 Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво</u>
Спеціалізації	<u>В1.01 Аудіовізуальне мистецтво В1.02 Кіно-, медіавиробництво В1.03 Звукорежисура В1.04 Кіно-, медіазнавство</u>
Освітні програми	<u>«Режисура телебачення», «Кінооператорство», «Продюсерство аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва», «Звукорежисура», «Кінознавство»</u>

Розробник: Журавльова Тетяна Василівна, доцент, кандидат мистецтвознавства, кафедра кінознавства.

Викладачі:

Журавльова Тетяна Василівна, доцент, кандидат мистецтвознавства, кафедра кінознавства.

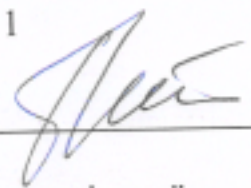
Правило Ірина Олександрівна, доктор мистецтва, кафедра режисури та драматургії кіно і телебачення.

Войналович Олександра Олександрівна, доцент, кандидат педагогічних наук, заслужений працівник освіти України, кафедра кінознавства.

Курбанов Георгій Олександрович, доктор мистецтва, кафедра звукорежисури.

Мироненко Вікторія Олександрівна, доцент, кандидат мистецтвознавства, кафедра кінотелеоператорства.

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри кінознавства
протокол від 27.08.2026 № 1

В.о. завідувач кафедри Марина БРАТЕРСЬКА-ДРОНЬ

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми

“Режисура телебачення”

Доцент, заслужений діяч мистецтв України Василь ВІТЕР

28.08.2026

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми

“Продюсерство аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва”

Доцент, доктор економічних наук,

заслужений економіст України

31.08.2026

 Владислав МИЛЕНЬКИЙ

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми

“Кінооператорство”

Доцент, кандидат мистецтвознавства

31.08.2026

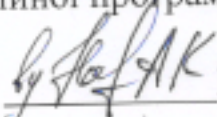
 Вікторія МИРОНЕНКО

РПНД погоджено з гарантом освітньої-професійної програми

“Звукорежисура”

Професор, доктор мистецтвознавства

30.08.2026

 Наталія КОСТЮК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання	
	денна	заочна
Характеристика навчальної дисципліни	<i>Обов'язкова</i>	
Курс	1	1
Семестр	II	II
Кількість кредитів	4	4
Загальний обсяг годин	120	120
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні	
	26	6
	Семінарські	
	6	2
	Самостійна робота	
	88	112
Вид підсумкового контролю	<i>залік</i>	<i>залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів готовності до педагогічної та науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти мистецького спрямування; оволодіння теоретичними та методичними засадами викладання фахових дисциплін, планування навчально-виховної роботи, вибору методів, прийомів і засобів навчання відповідно до цілей та завдань освітнього процесу; набуття умінь організовувати й проводити навчальні заняття, розробляти навчально-методичні матеріали, здійснювати контроль та оцінювання результатів навчання, застосовувати сучасні педагогічні, інтерактивні та дистанційні технології.

Завдання:

1. Опанування систематизованими знаннями про загальні основи та процес становлення системи навчання фахових дисциплін в галузі аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва;

2. Оволодіння способами організації навчальної діяльності студентів, методами і технологіями викладання фахових дисциплін у закладах вищої освіти, формуванні здатності моделювати основні види діяльності викладача;

3. Формування умінь застосовувати набуті знання, необхідні для ефективної організації і творчого проведення занять з фахових дисциплін на практиці, проектувати й реалізовувати навчальні програми та методичні матеріали з фахових дисциплін у процесі самостійної викладацької діяльності.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

У результаті опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня повинні продемонструвати здатність:

- здатність застосовувати теоретичні та методичні засади організації освітнього процесу у закладах вищої освіти мистецького спрямування;
- обґрунтовано добирати та застосовувати сучасні методи, форми, прийоми й технології навчання під час викладання фахових дисциплін з урахуванням їх змісту та специфіки професійної мистецької діяльності;

- планувати, моделювати та проводити навчальні заняття, розробляти навчально-методичні й дидактичні матеріали;
- визначати та оцінювати результати навчання здобувачів, розробляти критерії оцінювання теоретичних, творчих і практичних робіт;
- застосовувати інтерактивні, цифрові та дистанційні технології навчання; аналізувати й удосконалювати власну педагогічну діяльність, дотримуючись принципів студентоцентрованого навчання, академічної доброчесності та професійної етики.

Програмні результати навчання (ПРН):

- Вміти передавати знання про аудіовізуальне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами. Самостійно реалізовувати педагогічні методики викладання фахових дисциплін (відповідно ОПП) (практичну і теоретичну їх складові).
- Вміти викладати спеціальні дисципліни у закладах вищої освіти, планувати їх та розробляти відповідне навчально-методичне забезпечення.
- Вміти застосовувати й удосконалювати навички міжособистісної взаємодії.
- Здійснювати педагогічну діяльність в системі освіти, дотримуючись норм професійної етики, принципів академічної доброчесності та недопущення корупції у професійній діяльності.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	семінари	практичні	сам. робота		лекції	семінари	практичні	сам. робота
1 курс / 2 семестр:										
Тема 1. Загальні основи методики викладання фахових дисциплін у вищій школі	10	2			8	9	1			8
Тема 2. Організація навчального процесу у ЗВО	10	2			8	8				8
Тема 3. Основні нормативні документи програмно-методичного забезпечення навчального процесу	10	2			8	9	1			8
Тема 4. Основні форми аудиторних навчальних занять. Методика підготовки та проведення лекційних, практичних, семінарських занять	12	2	2		8	10	1	1		8
Тема 5. Методичні основи підготовки навчально-методичних та дидактичних матеріалів	10	2			8	8				8
Тема 6. Методика підготовки та проведення контролю навчальної діяльності студентів	10	2			8	9	1			8

Тема 7. Контроль успішності та якості навчання студента	10	2			8	8				8
Тема 8. Навчально-дослідна та науково-дослідна робота студентів – складова дидактичного процесу	10	2			8	9	1			8
Тема 9. Використання інтерактивних форм і методів навчання при викладанні фахових дисциплін в вищій школі	12	2	2		8	8				8
Тема 10. Реалізація виховного потенціалу навчального процесу у закладі вищої освіти	10	2			8	10				10
Тема 11. Дистанційне навчання: переваги та недоліки	10	2			8	10				10
Тема 12. Поняття освіти у системі професійної підготовки фахівців аудіовізуального мистецтва.	2	2				10				10
Тема 13.Формування спеціальних знань, умінь і навичок та професійних компетентностей за ОПП	4	2	2			12	1	1		10
Разом	120	26	6		88	120	6	2		112

4. Програма навчальної дисципліни

Лекція 1. Загальні основи методики викладання фахових дисциплін у вищій школі.

Предмет і завдання навчальної дисципліни, основні категорії та актуальні проблеми методики викладання у вищій школі. Місце дисципліни в освітньо-професійній програмі підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр». Структура навчальної дисципліни. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни. Методологічні основи методики викладання фахових дисциплін, її джерела. Динаміка формування термінологічного апарату. Об'єкт і предмет дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін». Науково-педагогічні засади методики викладання фахових дисциплін. Основні категорії методики викладання у вищій школі. Актуальні проблеми методики викладання дисциплін у вищій школі.

Основні поняття/ключові слова: методика викладання, вища школа, вища освіта, навчально-методичне забезпечення, науково-педагогічні засади, предмет методики викладання, структура навчальної дисципліни.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 4, 8; основна – 1, 2; додаткова – 1, 6, 8.

Лекція 2. Організація навчального процесу у ЗВО. Поняття, зміст та основні завдання навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти. Зміст та організація навчання за ступеневою системою вищої освіти. Учасники навчального процесу у ЗВО. Форми навчання у ЗВО. Прийом на навчання до закладів вищої освіти. Основні посади науково-педагогічних працівників. Права та обов'язки науково-педагогічних працівників (Робочий час та організація роботи науково-педагогічних працівників. Права та обов'язки студентів. Нормативно-правова база навчального процесу у ЗВО.

Основні поняття/ключові слова: навчально-виховний процес, освітній процес, заклад вищої освіти, ступенева вища освіта, науково-педагогічні працівники, форми навчання, нормативно-правова база вищої школи, академічні права та обов'язки.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 4, 5, 8; основна – 1, 2; додаткова – 1, 6, 8.

Лекція 3. Основні нормативні документи програмно-методичного забезпечення навчального процесу. Поняття і система нормативних документів програмно-методичного забезпечення навчального процесу у закладі вищої освіти. Освітньо-професійна програма (ОПП) як основний нормативний документ, що визначає зміст підготовки фахівця: структура, вимоги до розроблення та затвердження. Навчальний план як нормативний документ, що визначає перелік, послідовність та обсяг вивчення навчальних дисциплін, форми проведення навчальних занять і підсумкового контролю; структура та порядок формування навчального плану.

Робоча програма навчальної дисципліни як основний методичний документ викладача: мета, завдання, структура та зміст. Силабус навчальної дисципліни: поняття, призначення, відмінність від робочої програми, вимоги до змісту та оформлення. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни, виконання практичних, самостійних, курсових та кваліфікаційних робіт як складова навчально-методичного забезпечення.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю: поняття, структура, вимоги до компетентностей і програмних результатів навчання, роль стандарту в розробленні освітніх програм. Положення про організацію освітнього процесу закладу вищої освіти як внутрішній нормативний документ, що регламентує організацію навчання. Інші внутрішні нормативні документи ЗВО, що забезпечують програмно-методичне супроводження навчального процесу (положення про порядок оцінювання, про практичну підготовку, про академічну доброчесність тощо).

Порядок розроблення, погодження, затвердження та періодичного перегляду програмно-методичної документації. Роль випускової кафедри та науково-методичних органів закладу освіти у забезпеченні якості програмно-методичного супроводження навчального процесу.

Основні поняття/ключові слова: освітньо-професійна програма, навчальний план, робоча програма навчальної дисципліни, силабус, стандарт вищої освіти, програмні результати навчання, положення про організацію освітнього процесу.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 4, 8, 10; основна – 1, 2; додаткова – 6.

Лекція 4. Основні форми аудиторних навчальних занять. Методика підготовки та проведення лекційних, практичних, семінарських занять. Поняття і види навчальних лекцій у навчально-методичній літературі. Роль і місце лекції в навчальному процесі вищої школи. Роль лекції в організації навчальної

діяльності студентів. Загальні методичні основи підготовки і проведення лекції. Підбір і вивчення літератури. Складання робочих записів. Структура лекції. Мова лектора. Особливості методики читання лекцій з професійно орієнтованих дисциплін. Контакт та взаємодія лектора з аудиторією як основна умова досягнення мети лекції. Зміст та методичне забезпечення діалогу. Методичні основи застосування технічних засобів навчання на лекції. Лекція – основна форма проведення навчальних занять у вищому навчальному закладі, яка призначена для засвоєння теоретичного матеріалу. Як правило, лекція охоплює основний теоретичний матеріал окремої чи декількох тем навчальної дисципліни. Тематика курсу лекцій визначається програмою навчальної дисципліни. Практичне, семінарське заняття як форма групових навчальних занять. Поняття, зміст та покликання семінарського заняття. Основні форми семінарських занять, організація дискусії з визначеної теми як основне завдання викладача. Особливості методики проведення семінарського заняття за умов накопичувальної бально-рейтингової системи організації навчального процесу. Методика підготовки викладача до семінарського заняття, складання плану-конспекту семінарського заняття. Методичні основи проведення семінарського заняття. Особливості методики і форм проведення семінарських занять. Основи методики застосування технічних засобів навчання на семінарських заняттях.

Індивідуальне заняття як форма організації навчальної діяльності здобувачів освіти. Поняття, мета та основні завдання індивідуального заняття. Особливості його організації. Індивідуалізація навчання, педагогічна взаємодія викладача і здобувача освіти, зворотний зв'язок та оцінювання результатів індивідуальної роботи.

Основні поняття/ключові слова: лекція, семінарське заняття, аудиторне навчальне заняття, індивідуальне заняття, план-конспект лекції, структура лекції, культура мовлення лектора.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 6; основна – 1, 2; додаткова – 6, 8.

Семінар 1. Індивідуальне заняття як форма організації навчального процесу у вищій школі На семінарі здобувачі розглядають поняття, зміст та призначення індивідуального заняття як однієї з форм аудиторної роботи у закладі вищої освіти; аналізують місце і роль індивідуального заняття в системі підготовки фахівців творчих та мистецьких спеціальностей, де ця форма є визначальною для формування індивідуальної фахової майстерності здобувача. Обговорюються особливості методики підготовки та проведення індивідуального заняття: визначення мети й завдань з урахуванням рівня підготовки та індивідуальних творчих потреб студента, планування структури заняття, добір навчального матеріалу, методів і прийомів роботи.

Розглядається специфіка педагогічної взаємодії викладача зі студентом в умовах індивідуального заняття, роль зворотного зв'язку та індивідуального підходу в розкритті творчого потенціалу здобувача. Аналізуються питання документального супроводу індивідуального заняття (індивідуальний план, журнал обліку), а також особливості оцінювання результатів роботи студента в

межах накопичувальної бально-рейтингової системи. Окремо розглядаються можливості застосування технічних засобів навчання на індивідуальному занятті.

Основні поняття/ключові слова: індивідуальне заняття, індивідуальний підхід, індивідуальний план, творча майстерність, педагогічна взаємодія.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 6; основна – 1, 2; додаткова – 6, 8.

Лекція 5. Методичні основи підготовки навчально-методичних та дидактичних матеріалів. Типові види навчально-методичних матеріалів у вищій школі. Загальні методичні основи підготовки підручників з фаховою дисципліни, електронні підручники. Методичні вимоги до підготовки навчальних посібників. Методика підготовки навчальних та робочих програм з навчальних дисциплін фаху. Підготовка методичних рекомендацій, порад, тестових завдань та інших навчально-методичних матеріалів. Загальні питання методики підготовки мультимедійних навчально-методичних матеріалів для організації самостійної навчальної діяльності студентів.

Основні поняття/ключові слова: навчально-методичні матеріали, дидактичні матеріали, вища школа, підручник з фахової дисципліни, електронний підручник навчальний посібник.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 8; основна – 1, 2; додаткова – 4, 6.

Лекція 6. Методика підготовки та проведення контролю навчальної діяльності студентів. Поняття та функції контроль навчальної діяльності студентів, принципи організації, види та форми контролю в умовах накопичувальної бально-рейтингової системи організації навчального процесу. Основні форми контролю знань студентів. Методичні основи та принципи здійснення модульного контролю навчальної діяльності. Методичні основи проведення підсумкового контролю оцінювання знань студентів з професійно орієнтованих дисциплін. Оцінювання знань студентів за європейською шкалою кредитно-трансферної системи. Семестровий залік в умовах накопичувальної бально-рейтингової системи організації навчального процесу. Методичні основи проведення семестрового заліку. Загальні методичні основи підготовки і проведення атестаційних іспитів та захисту кваліфікаційних магістерських робіт.

Основні поняття/ключові слова: контроль навчальної діяльності, види та форми контролю, підсумковий контроль, семестровий залік кредитно-трансферна система.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 6, 7, 8; основна – 1, 2; додаткова – 6, 11.

Лекція 7. Контроль успішності та якості навчання студента. Контрольні заходи якості підготовки фахівців в університеті як необхідний елемент зворотного зв'язку в навчальному процесі. Вони забезпечують визначення рівня досягнення завдань навчання і дозволяють коригувати, при потребі, хід навчального процесу. В університеті використовуються такі види контролю: *поточний та підсумковий*.

Поточний контроль здійснюється у формі опитування та перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань (розрахунково-графічних робіт, розрахункових тощо), виконання лабораторних робіт, виступів на практичних заняттях тощо. При цьому контроль засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом, обов'язково завершується оцінкою. Семестровий залік, екзамен – форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр. Складання екзамену здійснюється під час екзаменаційної сесії за розкладом. Він передбачає обов'язкову присутність студента.

Основні поняття/ключові слова: контроль успішності, якість навчання, контрольні заходи, якість підготовки фахівців, зворотний зв'язок, коригування навчального процесу, оцінка

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 6, 7; основна – 1, 2, 3; додаткова – 5, 6, 10, 11, 12.

Лекція 8. Навчально-дослідна та науково-дослідна робота студентів - складова дидактичного процесу. Принципи, форми, методи організації науково-дослідної та навчально-дослідної роботи. Забезпечення ускладнення завдань по роках навчання. Визначення критеріїв щодо написання рефератів, доповідей, виконання кваліфікаційних робіт. Дидактичне забезпечення практичної підготовки студентів під час проведення різних видів виробничої (асистенької) практики. Позааудиторна (самостійна) робота у загальній структурі діяльності студента закладу вищого освіти. Організація та форми самостійної роботи студентів у процесі навчання. Загальні методичні основи підготовки і формулювання самостійної роботи студентів. Врахування специфіки спеціальності та навчальної дисципліни, теми, розділу. Інформаційне забезпечення самостійної навчальної діяльності студентів. Використання засобів дистанційного спілкування зі студентами при організації позааудиторної (самостійної) навчальної діяльності. Методичні основи організації практики студентів.

Основні поняття/ключові слова: навчально-дослідна робота студентів, науково-дослідна робота, дидактичний процес, реферат, доповідь, кваліфікаційна робота.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 2, 6; основна – 1, 2, 3, 4; додаткова – 4, 5, 6, 9, 12.

Лекція 9. Використання інтерактивних форм і методів навчання при викладанні фахових дисциплін в вищій школі. Впровадження інтерактивних методик у викладання фахових дисциплін як засіб докорінно змінити ставлення до об'єкту навчання, перетворивши його на суб'єкт. Студент стає співавтором лекції, семінарського заняття тощо. Підхід до студента, який знаходиться у центрі процесу навчання, ґрунтується на повазі до його думки, на спонуканні до активності, на заохоченні до творчості. Поняття «інтерактивний» походить від англ. «interact» («inter» - «взаємний», «act» - «діяти»). Таким чином, основними складовими інтерактивних занять є вправи і завдання, які виконують студенти. Важлива відмінність інтерактивних вправ і завдань від загальних полягає в тому, що

виконуючи їх студенти не тільки закріплюють вивчений матеріал, але і одночасно опановують новий. Інтерактивні методи можуть застосовуватися при організації викладачем наступної роботи із студентами: організація тематичних занять; організація тимчасових творчих колективів при роботі над навчальним проектом; формування портфоліо студента; організація дискусій і обговорень спірних питань, що виникли в колективі; для створення освітніх ресурсів (курсів лекцій, тренінгових матеріалів, кваліфікаційних робіт, аудіо і відеоматеріалів і ін.).

Основні поняття/ключові слова: інтерактивне навчання, суб'єкт-суб'єктна взаємодія, студентоцентрований підхід, співавторство у навчанні, професійна підготовка.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3; основна – 1, 2, 4; додаткова – 1, 4, 6, 11.

Семінар 2. Методика проєктування та проведення інтерактивного заняття з фахової дисципліни. Розглядаються принципи проєктування інтерактивного заняття з урахуванням його мети, змісту, очікуваних результатів навчання та специфіки фахової дисципліни. Аналізуються етапи підготовки та проведення інтерактивного заняття, особливості добору форм, методів, прийомів і навчальних завдань, способи організації індивідуальної, парної та групової роботи здобувачів. Розглядаються можливості використання дискусій, кейсів, творчих завдань, навчальних проєктів та інших інтерактивних методів у викладанні фахових дисциплін аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва. Визначаються критерії ефективності інтерактивного заняття та способи оцінювання результатів навчальної діяльності.

Основні поняття/ключові слова: проєктування заняття, інтерактивне заняття, мета навчання, результати навчання, методи навчання, форми навчання, навчальні завдання, групова робота, дискусія, кейс-метод, творчий проєкт, оцінювання результатів навчання.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3; основна – 1, 2, 4; додаткова – 1, 6, 11, 14.

Лекція 10. Реалізація виховного потенціалу навчального процесу у закладі вищої освіти. Реалізація виховної функції освітнього процесу. Здійснення виховного впливу у процесі викладання. Особливості функціонування системи виховної роботи у вищому навчальному закладі та проаналізовано різні підходи до організації виховного процесу у ЗВО. Пріоритетність особистості у вищій освіті зростає, і основною метою діяльності навчального закладу є формування і розвиток особистості майбутнього фахівця, педагогіка вищої школи на всіх рівнях навчально-виховного процесу підмінена дидактикою. Доводиться констатувати, що виховання ще не стало необхідною органічною складовою професійно-педагогічної діяльності викладачів ЗВО, інтегрованою в загальний процес навчання і розвитку особистості майбутнього фахівця. Єдність системи навчання та виховання порушена, що й зумовлює потребу теоретичного обґрунтування і реалізацію у вищих навчальних закладах нової та удосконалення існуючої системи виховної роботи.

Основні поняття/ключові слова: виховний потенціал, виховна функція, виховний вплив, професійно-педагогічна діяльність, навчально-виховний процес.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3; основна – 1, 2, 3; додаткова – 2, 6, 8, 11, 15.

Лекція 11. Дистанційне навчання: переваги та недоліки. Форма навчання з використанням інформаційних систем і комунікацій у навчальному процесі, яку визначено в Законі України «Про вищу освіту» як форму заочного навчання. Навчальний процес як «тристоронньо активний»: «активний учень, активний учитель, активним є створене між ними середовище» У дистанційному навчанні роль системи навчальної комунікації виконує багатоканальне та багатокомпонентне, поліфункціональне та полімотиваційне навчальне «медіасередовище», яке представляє навчально-методичну систему – «модель навчальної комунікації». Модель навчальної комунікації при дистанційному навчанні розподіляє функції учасників навчального процесу: статус науково-педагогічного працівника – виконання функції координації навчального процесу, корекції, консультації; статус студента – виконання функції того, хто навчається, самоорганізований слухач. Основними компонентами системи виступають «викладач» – «матеріалізована модель знань» – «студент», де матеріалізованою моделлю є «дистанційний курс». Головним інструментом навчання в ній виступає мережа Internet, дистанційне навчальне середовище, обране закладом, дистанційний навчальний курс у форматі відповідного інформаційного середовища (редактора), у якому викладено матеріал дистанційного курсу. Дистанційний курс, розроблений автором-викладачем повинен використовуватись з дотриманням Закону України «Про авторське право та суміжні права». При дистанційному навчанні використовують глобальну мережу інтернет, і воно передбачає самостійну «роботу студентів з чітко підібраним навчальним матеріалом та активне спілкування з викладачами й іншими студентами».

Основні поняття/ключові слова: дистанційне навчання, закон України «Про вищу освіту», інформаційні системи комунікації у навчальному процесі.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 6; основна – 1, 2, 4; додаткова – 1, 4, 6, 13.

Лекція 12. Поняття освіти у системі професійної підготовки фахівців аудіовізуального мистецтва. Освіта - процес і результат засвоєння систематизованих знань, умінь і навичок, формування на їх основі наукового світогляду, розвитку пізнавальних і творчих сил та здібностей, досягнення відповідного рівня освіченості; освіта - процес і результат розвитку та саморозвитку людини, виховання й формування особистості; освіта – процес і результат навчання, сума знань у гуманітарному, технічному, науково-природничому циклах, здобуття певної професії чи кваліфікації у певній освітній системі. Поняття освіти в законодавстві та педагогічній науці. Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання

відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору Освіта – процес і результат засвоєння студентами систематизованих знань, умінь і навичок, формування на їх основі наукового світогляду, моральних та інших якостей особистості, розвиток її творчих сил і здібностей.

Основні поняття/ключові слова: процес і результат засвоєння систематизовані знання, уміння і навички, науковий світогляд, рівень освіченості, розвиток особистості, розвиток і саморозвиток людини, виховання особистості, формування особистості творчі здібності

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 3, 4; основна – 1, 2, 3; додаткова – 5, 6, 11, 15.

Лекція 13. Формування спеціальних знань, умінь і навичок та професійних компетентностей за ОПП Розглядаються особливості освітньої функції навчання у процесі професійної підготовки здобувачів мистецьких спеціальностей, спрямованої на формування спеціальних знань, умінь і навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності. Аналізується взаємозв'язок теоретичної та практичної підготовки, змісту фахових дисциплін і формування професійних компетентностей. Розглядаються об'єкти вивчення, методи та методики професійної діяльності, технології створення мистецьких продуктів, а також інструменти й обладнання, що використовуються у відповідних професійних сферах. Визначаються особливості формування здатності здобувачів розв'язувати складні професійні та творчі завдання, здійснювати дослідження та застосовувати інноваційні підходи в умовах невизначеності.

Основні поняття/ключові слова: освітня функція навчання, спеціальні знання, професійні уміння, професійні навички, професійні компетентності, фахова підготовка, теоретична підготовка, практична підготовка, професійна діяльність, творчі завдання, інноваційна діяльність.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 4, 8, 9; основна – 1, 2, 3; додаткова – 5, 6, 7, 11, 15.

Семінар 3. Спеціальні (фахові) компетентності та результати навчання в освітньо-професійній програмі. Аналізуються структура освітньої програми та взаємозв'язок загальних і спеціальних компетентностей із програмними результатами навчання. Розглядаються особливості визначення результатів навчання за дисциплінами відповідно до майбутньої професійної діяльності. З'ясовуються способи співвіднесення змісту фахової дисципліни, спеціальних знань, умінь і навичок із компетентностями та програмними результатами навчання, визначеними ОП. Аналізуються приклади формування спеціальних (фахових) компетентностей у процесі викладання фахових дисциплін за різними мистецькими спеціалізаціями та визначаються способи їх оцінювання.

Основні поняття/ключові слова: освітньо-професійна програма, загальні компетентності, спеціальні компетентності, програмні результати навчання, фахові

дисципліни, спеціальні знання, професійні уміння, професійні навички, професійна підготовка, оцінювання результатів навчання.

Рекомендована література: нормативно-правова база – 1, 4, 8, 9; основна – 1, 2; додаткова – 5, 6, 11, 15.

Критерії оцінювання	К-сть одиниць	К-сть балів за одиницю	Макс. кількість балів
Присутність на лекційному занятті	13	1	13
Присутність на семінарському занятті	3	1	3
Виступи, участь в обговореннях на семінарських заняттях	3	28	84
Разом			100

Завдання до семінарських занять

Семінар	Перелік аналітичних доповідей
1	Проаналізувати методику підготовки та проведення лекційних, семінарських і практичних занять з урахуванням специфіки фахової підготовки здобувачів мистецьких спеціальностей.
	Проаналізувати особливості організації індивідуального заняття.
2	Проаналізувати можливості застосування інтерактивних форм і методів навчання у викладанні фахової дисципліни та визначити умови їх ефективного використання.
	Проаналізувати особливості організації індивідуальної, парної та групової роботи здобувачів під час інтерактивного навчання.
3	Проаналізувати роль освіти у формуванні професійної компетентності фахівців театального, аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва.
	Проаналізувати взаємозв'язок спеціальних знань, умінь, навичок, професійних компетентностей і результатів навчання у конкретній освітньо-професійній програмі.

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач активно працює на семінарському занятті 1. Здійснено ґрунтовний і аргументований аналіз визначеної проблеми, продемонстровано вільне володіння основними поняттями та категоріями педагогіки, методики викладання і професійної мистецької освіти, сформульовано власні обґрунтовані висновки. 2. Аналітичний підходи: здобувач демонструє здатність аналізувати педагогічні та методичні проблеми, систематизувати й узагальнювати теоретичний матеріал, зіставляти різні методичні підходи, обґрунтовувати вибір методів і форм навчання відповідно до специфіки фахової дисципліни, аргументовано висловлювати власну позицію та формулювати самостійні висновки. 3. Самостійність виконання: робота виконана самостійно, результати роботи представлені усно протягом 5–7 хвилин, здобувач змістовно відповідає на запитання та бере участь в обговоренні.	24-28
Здобувач бере участь у роботі семінарського заняття, проте окремі питання розкриває неповно, допускає незначні.	16-23

1. Здійснено аналіз визначеної проблеми, однак окремі положення розкрито недостатньо ґрунтовно або аргументовано. Здобувач загалом володіє основними поняттями та категоріями дисципліни, формулює власні висновки, які можуть потребувати додаткового обґрунтування. 2. Аналітичний підходи: здобувач демонструє здатність аналізувати та систематизувати методичний матеріал, однак зіставлення методичних підходів і обґрунтування їх вибору здійснено недостатньо повно, власна позиція аргументована не в усіх положеннях. 3. Самостійність виконання: робота виконана самостійно, без механічного копіювання матеріалів із інтернет-джерел. Результати роботи представлені усно, однак тривалість не відповідає 5–7 хвилинам; здобувач загалом відповідає на запитання та бере участь в обговоренні.	
Здобувач епізодично бере участь у роботі семінарського заняття, допускає суттєві неточності, окремі аспекти проблеми розкрито неповно 1. Навчально-методичні джерела опрацьовано недостатньо, проблема методики розкрита поверхово. Здобувач має обмежене володіння основними поняттями та категоріями дисципліни, власні висновки відсутні або недостатньо обґрунтовані. 2. Аналітичний підходи: аналіз методичної проблеми здійснено поверхово. Матеріал переважно відтворюється, систематизація та узагальнення здійснюються частково, здатність застосовувати методичні положення до конкретних освітніх ситуацій недостатньо виявлена. 3. Самостійність виконання: робота має окремі ознаки несамостійного виконання або механічного відтворення матеріалів із джерел. Усне представлення результатів мінімальне, відповіді на запитання фрагментарні.	8-15
Здобувач не бере участі в роботі семінарського заняття або не розуміє основного змісту теми, не володіє ключовими поняттями та не може відповісти на запитання. 1. Аналітичний підходи: самостійне осмислення методичної проблеми, аналіз і зіставлення методичних підходів, застосування теоретичних положень до конкретних освітніх ситуацій та формулювання власної позиції практично відсутні. 2. Самостійність виконання: робота має переважно репродуктивний характер, власний аналітичний підхід до проблеми методики викладання фахових дисциплін не виявляється.	1-7
Завдання не виконано	0

5. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: розповідь, лекція, пояснення, бесіда, дискусія;
- наочні методи: ілюстрація, демонстрація;
- предметно-цільовий, інформативний, пізнавальний, аналітичний, діалогічний.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
------	----------	---------------	-----------------------------

Присутність на семінарському занятті				1					1				1	3
Робота на семінарському занятті				28					28				28	84
Загальна кількість балів														100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

Нормативно-правова база:

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 31.07.2026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 23.08.2026).

2. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 23.08.2026).

3. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 23.08.2026).

4. Національна рамка кваліфікацій : затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 05.02.2026 № 159). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п> (дата звернення: 23.08.2026).

5. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки: розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 № 286-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-р>

6. Довідник користувача ЄКТС [Електронний ресурс]. 2015. URL: https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2016/01/2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian_translation.pdf (дата звернення: 27.08.2026).

7. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ : ТОВ «ЦС», 2015. 32 с. URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf (дата звернення: 23.08.2026).

8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти : затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584, зі змінами згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 03.04.2024 № 441). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0600729-16> (дата звернення: 23.08.2026).

10 Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 04.07.2024 за № 1013/42358. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1013-24> (дата звернення: 23.08.2026).

11. Вища освіта. Інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном. URL: <http://vnz.org.ua>

12. Євро Освіта. URL: <http://euroosvita.net>

13. Освіта в Україні і за кордоном. URL: <http://osvita.ua>

Основна:

1. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі: навч. посіб. К.: Ліра-К, 2017. 456 с.

2. Прищак, М. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій. Вінниця, 2019. 150 с. URL: <https://iq.vntu.edu.ua/repository/getfile.php/831.pdf> (дата звернення: 23.08.2026).

3. Алфьорова З. І. Реалізація творчого потенціалу особистості в процесі аудіовізуальної освіти (на прикладі факультету кіно-, телемистецтва ХДАК). Культура України. Серія: Мистецтвознавство. 2019. №. 63. С. 99-109. DOI: 10.31516/2410-5325.063.09.

4. Дистанційне та змішане навчання як засіб реалізації індивідуальної траєкторії професійного зростання педагога : монографія / за наук. ред. І. П. Воротникової. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. – С. 256. ISBN 978-617-658-027-0. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/41018/> (дата звернення: 23.08.2026).

Додаткова:

1. Желанова, В. В. Впровадження стратегії міждисциплінарності в сучасній вищій освіті. [Електронний ресурс] / Вікторія Желанова // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. – 2021. – № 1(48). – С. 477–480. – Режим доступу: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2021.48.477-480> .

2. Калюжка Н. С. Етика професійного і ділового спілкування : навч.-метод. посібник. Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2022. 228 с. ISBN 978-617-7901-57-9. URL: <https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/8.5-Kalyuzhna.pdf> (дата звернення: 23.08.2026).

3. Карамушка Л. М. Психічне здоров'я персоналу організацій в умовах війни : навч.-метод. посіб. Київ : Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, 2023. 124 с. ISBN 978-617-7745-32-6. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/737839> (дата звернення: 23.08.2026).

4. Сіренко О. Ю., Спірін О. М. Цифрова дослідницька компетентність науково-педагогічного працівника: сутність поняття. Цифрова трансформація науково-освітніх середовищ в умовах воєнного стану : збірник матеріалів (м. Київ, 27 лютого 2025 р.) / упоряд.: О. П. Пінчук, Н. В. Яськова ; Інститут цифровізації освіти НАПН України. Київ : ІЦО НАПН України, 2025. С. 62–64. ISBN 978-617-8330-45-3.

5. Аудіовізуальне мистецтво і виробництво: досвід, проблеми та перспективи : колект. монографія. Т. 7 / наук. ред. О. В. Безручко ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2019. 196 с.

6. Белявіна Н. Д. Методологія та методика викладання фахових мистецьких дисциплін : підручник. Київ : НАКККіМ, 2019. 280 с. ISBN 978-966-452-182-3. URL: <https://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/2467> (дата звернення: 23.08.2026).

7. Джолос О. В. Продюсування в аудіовізуальних медіа : навчальний посібник. Київ : Навчально-науковий інститут журналістики, 2024. 84 с.

8. Климова К. Я. Культура спілкування як елемент педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова.

9. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : зб. наук. пр. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 31 (41). С. 76–79. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/28967/> (дата звернення: 23.08.2026).
10. Сценарна майстерність в аудіовізуальному мистецтві : програма та навч.-метод. матеріали нормат. навч. дисципліни / Харків. держ. акад. культури ; [уклад. О. О. Косачова]. Харків : ХДАК, 2021. 35 с. URL: <https://repository.ac.kharkov.ua/handle/123456789/1650> (дата звернення: 23.08.2026).
11. Москаленко-Висоцька О. М. Основи продюсерської діяльності : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2019. 259 с. ISBN 978-966-602-272-4.
12. Сушко П. М. Підготовка продюсера в Україні: пошук оптимальної моделі : дис. ... д-ра філософії : 021 / Київ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. Київ, 2025. 246 с. URL: <https://knutkt.edu.ua/wp-content/uploads/2025/03/Sushko-P. Dysertatsiia.pdf> (дата звернення: 23.08.2026).
13. Тараненко Г. Г., Алімова І. О. Гендерні аспекти мовної поведінки викладача закладу вищої освіти. Perspectives of science and education : proceedings of the 6th International youth conference (New York, December 14, 2018). New York : SLOVO\WORD, 2018. С. 252–256. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/handle/123456789/5528> (дата звернення: 23.08.2026).
14. Prometheus : платформа масових відкритих онлайн-курсів. URL: <https://prometheus.org.ua/> (дата звернення: 23.08.2026).